

Pulli raudteejaamas käis soomusrongi Wabadus uudistamas suur rahvahulk

Kahe päeva jooksul külastas rongi 1600 inimest.

Eesti Vabariigi ja Vabadussõja 100. aastapäeva tähistamiseks taasloodud soomusrong Wabadus peatus kaks päeva Pulli raudteejaamas.

14. augusti õhtupoolikul soomusrongi uudistama tulnud rahvast võttis vastu reibas puhkpillimuusika – tuntud viise esitas Tartu ülikooli akadeemiline puhkpilliorkester Popsid. Kui vallavanem Lauri Luur oma tervituskõnes küsis, kas keegi teab, kui palju maksab vabadus, kostis rahvahulgast vastus, et see on hindamatu. Siiski teadis Luur märkida, et soomusrongil nr 7 nimega Wabadus on hind ja see olevat 58 tuhat eurot. Eesti sõjamuuseumi teadur Siim Õismaa selgitas, et tänavu mööda Eestit liikuv rong on taasloodud kunagiste soomusrongide eeskujul ja ehtsatest, sõjas osalenud soomusrongidest ei ole ühtki järele jäänud. Wabaduse nimeline soomusrong ei ole ühegi Vabadussõja-aegse rongi koopia.

Taasloodud soomusrongi koosseisu kuuluvad kuulipilduja-, suurtüki-, dessant- ja sanitaarvagn ning katteplatvormil asuv soomusauto Estonia. Soomusautot siiski näha ei õnnestunud, kuna see on kaitseliitlaste kasutuses. Rongis sai kuulata giidi jutustust Vabadussõjast, uudistada näitust ja lugeda sõjameeste meenutusi. Kokku tulnud rahvahulgas tekitas suurt elevust sõjaajaloo klubi Front Line Eesti esitatud näidislahing, mille käigus „punaarmeeelased“ tahtsid soomusrongi vallutada, kuid pidid lõpuks siiski alla vanduma. Püssipaugud ja plahvatused kõlasid päris ehtsalt ja pealtvaatajate seast kuuldus valju kaasa elamist, et „vaenlane“ ikka tagasi löödud saaks.

Jahedaks kippuva õhtu rokkis kuumemaks militaarne ansambel Mustad Kolonelid, mille koosseisu kuulub koguni kaks riigikogulast – Tarmo Kruusimäe ja Madis Milling. Kõik bändimehed on kaitseliidu liikmed.

15. augustil sai kaasa elada hõbehäälsetele naistele kohalikust vokaalansamblist Šal-lal-laa, kes alustasid oma esinemist armastatud lastelauluga „Rongisõit“. Publikule näidati ka äsja omandatud väikekandle mängimise oskusi, etteaste lõpetati lüürilise looga „Kui jaamast lahkub rong“. Indrek Kalda ja tema poeg Paul Kristjan Kalda viisid oma kavaga „Kaugel, kaugel, kus on minu kodu...“ kuulajad lõbuskurblikule rännakule läbi ajaloo. Indrek Kalda vahetu suhtlemine publikuga tekitas koduse õhkukonna ja rahvas laulis tuttavaid lugusid meeleldi kaasa.

Korraldajad rõõmustasid, et soomusrongi vastu nii suur huvi oli – kahe päeva jooksul loendati külastajaid 1600. „Suur-suur tänu abilistele, esinejatele ja muidugi kõikidele huvilistele!“ lausus korraldusmeeskonna nimel Vilja Alamaa.

Vaata rohkem pilte valla kodulehe pildigaleriist. ○

Näidislahingus kaitsti soomusrongi vaenlase rünnaku eest.

Rokkbänd Mustad Kolonelid poseeris pärast esinemist meeleldi.

Vokaalansambel Šal-lal-laa alustas ja lõpetas esinemise rongiteemalise lauluga. Fotod: Ott Rõngas

Volikogu otsustas ühinemislepingut mitte muuta

15. augusti vallavolikogu istungil oli päevakorras otsus, kas muudetakse Are valla, Sauga valla, Tori valla ja Sindi linna ühinemislepingut, mis laseks järgmiste kohalike omavalitsuste valimiste eel viia läbi piirimuudatuse. Territoriaalse terviklikkuse muutmiseks oli vajalik vähemalt kahte kolmandikku volikogu koosseisu hääletest ehk 16 häält. Kohal viibinud 20 volinikust hääletasid 13 liiget lepingu muutmise poolt ja 7 vastu. Seega jääb ühinemisleping sellisel kujul kehtima kuni järgmiste kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimiste tulemuste välja kuulutamiseni ning piirimuutmise protsessiga senikaua edasi minna ei saa. ○

TORI VALLA ETTEVÕTJALE

7. oktoobril kell 13.00 toimub Tori rahvamajas Tori valla ettevõtjate päev.

Kavas:

- vallavanem tutvustab Tori valla lähiaja arenguid,
- kuulatakse ettevõtjate ootusi kohalikule omavalitsusele,
- külas on Tartu Ülikooli professor ja Eesti Eelarvenõukogu esimees Raul Eamets,
- vallavanem pakub lõunasööki.

Vallavalitsus ootab osalema meie valla ettevõtete esindajaid.

Info ja registreerimine: Kaie Toobal, telefon 505 8426

e-post kaie.toobal@torivald.ee

AKTUSED TORI VALLA KOOLIDES

Are kool: 1. septembril kell 9.

Sauga põhikool: 2.-7. klass 2. septembril kell 9;
1., 8. ja 9. klass 2. septembril kell 11.30.

Sindi gümnaasium: 1. ja 12. klass 1. septembril kell 11;
2.-11. klass 2. septembril kell 9.

Tori põhikool: 1. ja 9. klass 2. septembril kell 9;
2.-8. klass 2. septembril kell 11.

Head uut õppeaastat!

Valla kaunid kodud on selgunud

Jõe motiiv Auli 3 aiakujunduses.

KATARIINA VAABEL
KOMMUNIKATSIOONINÕUNIK

Esmakordselt uues vallas toimunud heakorrakonkursil „Kaunis kodu“ võistles kokku 15 kandidaati neljas kategoorias. Konkursi viieliikmeline hindamiskomisjon hindas muu hulgas kinnistu kujundust, hoonete ja väikevormide sobivust ümbritseva keskkonnaga, üldist heakorda, stiilsust, haljastust, dekoratiivelemente, originaalsust, uuenduslikkust, leidlikkust, ühistegevust soodustavaid tegutsemisvõimalusi ja koha omapärast tulenevate võimaluste kasutamist. Võitjad on:

pereelamud tiheasustuses (7 kandidaati)

1. Auli tn 3, Sindi linn;
2. Kuuse tn 1, Tammiste küla;
3. Kummeli tn 1b-2, Tammiste küla;

talumajapidamised või pereelamud hajaasustuses (3 kandidaati)

1. Tahkuse-Madise, Piistaoja küla;
2. Lumera, Tohera küla;
3. Uru, Murru küla;

sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid (2 kandidaati)

1. Madise-Uuetoa ehk Uueda turismitalu, Nurme küla;
2. Villa River Rose, Jõesuu küla;

korterelamud (3 kandidaati)

1. Peoleo tn 1, Sauga alevik;
2. Hirvela tn 8, Sauga alevik;
3. Keskuse põik 3, Jõesuu küla.

„Esimese konkursiga võib jääda väga rahule, igas kategoorias oli tugevaid kandidaate ja igauks oli väga omanäoline,“ kirjeldas positiivseid

Tahkuse-Madise nooremale põlvkonnale püstitatud viidad.

emotsioone komisjoni esimees abivallavanem Signe Rõngas ning tõi välja, et pea kõik kandidaadid olid mõelnud ka kompostimise peale. „Lisaks torkas silma, et pea kõikides koduaedades on pisike tarbeaed, mis näitab, et puhas toit on meie inimestele oluline.“

Kinnistud erinesid asukoha võimaluste, suuruse ja leidlikkuse poolest – oli nii minimalistlikke kui ka suuri ja läbimõeldud, rohkete detailidega haljastusi. „Silmapaistev oli väikeses aias kõiki võimalusi kompaktsest ära kasutanud pere, kus iga nurgatagune oli läbi mõeldud ja ära kasutatud, mõjudes seejuures väga stiilselt. Ühes kodus oli kõigile eeskujuks suhtumine, et kõik elusolendid on võrdsed ja hoitud, leides kõnealusel aias just endale sobiva pesitsuspaiga,“ väärtustas abivallavanem mitmekesisust. „Kõik kandidaadid olid eestlaslikult tagasihoidlikud ning ei kipunud ennast kiitma, paljud olid esitatud ka naabrite või kolmandate osapoolte poolt,“ kirjeldas Rõngas ja avaldas lootust, et järgmisel aastal on konkursil osalejaid rohkem. Komisjoni arutelul selgusid iga kandidaadi tugevused.

Eramud tiheasustuses
Sindis Auli tn 3 asuva kinnistu puhul toodi esile, et suurel jõeäärsele krundil paikneval talumajakooskõrvalhoonetega mõjub koos pererahva kirjeldustega maagiliselt. Suursugune eesaed on läbimõeldud ja kuninglik. Iga peenra, hoone ja nurgatagune juures on tunda perenaise ja peremehe pühendumust. Haljastuses on kasutatud on ühtset läbivat stiili, on avarust ja õhku ning palju põnevaid detaile.

Tammistes Kuuse tn 1 asuvale aiale annavad kõrguvad männid ja maapinna langus erinevad tasandid, mida on väga nutikalt ära kasutatud. Pillku tõmbavad keskkonda sobiv taimestik ning stiilipuhtad aiakujunduselemendid. Nutikalt on paigutatud küttepuid, aed mõjub harmooniliselt ja rahulikult.

Tammistes Kummeli tn 1b-2 asuvas aias on väikesel pinnal kasutatud äärmiselt leidlikke, läbimõeldud, kauneid ja kompakteid lahendusi. Tunnustust väärt oli noor perenaine, kes komisjoni vastu võttis ja aeda tutvustas.

Sindis Tibase tn 35 asuv aed on väga stiilne ja minimalistlik, mõeldud on ka õhtusele efektsele valgustusele. Lisaks on see hea energiaga kooskõlmise koht naabruskonnale.

Sindis Piiri tn 8 asuvas aias paistsid silma meisterlikult püüdnud okaspuud ning maitsekas kujundus, kaunis

kelder ja tarbeaed.

Sindis Viira tn 19 on pererahvas keset linnaruumi loonud väga looduslähedase keskkonna, kus suursuguse lillepeenra ümber lookleb laudrada, et säästa aias elavaid konni ja muid elusolendeid. Kunagisest lõkkeäärsest istumiskohast on aeg vorminud putukahotelli. Pererahvas on hoolandanud kõrvalkrundil avalikul maal asuvat tiiki nagu enda oma ning seda pühendumust oli näha, sest kauni veeokogu äärde võiski unistama jääda.

Tammistes Metsamärja tee 9 asuvas aias valitseb muljetavaldav liigirikkus, aiaruumid on väga nutikalt eraldatud. Tarbeaed on väga suur ja praktiline.

Korterelamud
Sauga alevikus Peoleo tn 1 asuva hoone ühte tooni rõdud ja lilleamplid mõjuvad hästi ja tekitavad koos korrastatud välisfassaadiga korrektse üldmulje. Komisjonile jäid meelde elanike jaoks valmistatud parkimisildid.

Sauga alevikus Hirvela tn 8 maja värvilised lilleamplid ja maja hooldatud ümbrus sobivad keskkonda hästi. Elanikud on teinud väga palju tööd selle nimel, nende kodumaja näeks pärast suurt tulekahju taas kaunis ja kutsuv välja. Suur au ja kiitus neile selle eest!

Jõesuu Keskuse põik 3 asuv kortermaja paistis kandidaatidest silma kõige suursugusema haljastusega ja õitsvate püsililledega. I-le lisavad täpi ühes stiilis pingid trepikodade ees ning rattahoidjad pihlakate ja sirelite all.

Sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid

Nurme külas asuva Madise-Uuetoa noor ja särav pererahvas on üle võtnud eelmise põlvkonna tubli töö viljad ja jätkab usinalt stiilse majutuasutuse ja peopaiga pidajana. Kompleksi kuuluvad hooned ja haljastuspaistavad silma kooskõla ja korrektsusega, efekti lisab see, et kinnistu piirneb kolmest erinevast küljest jõega. Silma jäid erilised puidust detailid ning vana ja uue stiili koos kasutamine, nähtule andis võrdselt vanatehnika näitus.

Jõesuu külas asuv Villa River Rose on oma klientuuri jaoks asendamatult looduslähedane majutuasutus, mille pererahvas toimetab kahekesi nii toitlustuse kui ka heakorra ja klientidega. Navesti jõe ääres asuv majapidamine meelitab ligi välituriste. Märkimisväärselt hästi on ära kasutatud asukoha eripära – jõekaldasse ehitatud maakividest keldrist on tehtud saun, mis annab saunalistele suurepärase võimaluse jahutavaks supluseks.

Talumajapidamised või pereelamud hajaasustuses

Auli 3 eramu eesaed mõjub kuninglikult.

Tahkuse-Madise paistab silma taaskasutuse poolest.

Peoleo tänava kortermaja korrastatud fassaad mõjub sümpaatselt.

Uueda turismitalu võlub terviklike lahendustega.

Piistaoja külas asuva Tahkuse-Madise on võluv ja hubane vana talukoht. Lapsesõbralik, detailiderohke maakodu paistab silma taaskasutuse, leidlike lahenduste ning uue ja vana kombineerimise poolest.

Tohera külas asuva Lumera talu ainulaadne talusilt terendab väga looduskauis kohas, kus on korrastatud vana talumaja ning ehitatud uus palkmaja. Tähelepanu on pööratud detailidele ja vana säilitamisele. Vana maja vundamenti müüride vahele on loodud muljetavaldav tarbeaed. Komisjoni külastäiku kaunistas särav perenaine, kes kandis endavalmistatud rahvariideid. *Murru külas asuvas Uru talus* asub

aiandi mõõtetega kollektisiooniaed, kus jagub avastamisrõõmu tundideks. Rõhku pannakse ka omakasvatatud ja tervislikule toidule. Kiitus pererahvale, kes on koostöös loonud suure ja mitmekesise aia, kus tegutses ka tootmistalul! Konkursil väljavalitud kinnistuid autasustatakse valla sünnipäeva pidulikult tähistamisel. Iga kategooria võitjale väljastatakse hoonetele kinnitatav konkursi toimumise aastaga tähistatud majamärk. Täname kõiki, kes avasid oma koduaiad ja näitasid oma pühendunud töö vilju, kõik see on osa meie kultuurist ja väärib tunnustamist! *Vaata rohkem pilte valla kodulehe pildigaleriist.* ○

Tori valla arengute arutelud

Hea vallakodanik, ootame sind osalema piirkondlikele kohtumistele, kus arutleme Tori valla võimalike arengute üle.

Valla poolt osalevad kohtumistel vallavanem ja valdkondade juhid.

Kohtumised on kavandatud järgmiselt:

- 26. augustil Tammiste lasteaias
- 27. augustil Sauga avatud noortekeskuses
- 3. septembril Are teenuskeskuses
- 4. septembril Tori rahvamajas
- 5. septembril Sindi seltsimajas

Kõik kohtumised algavad kell 18.00.

Tule osalema, see on võimalus suunata oma piirkonna ja valla arengut!

Kui ei saa osaleda enda piirkonna arutelul, võid tulla ka teistele!

Lisainfo: Kaie Toobal; tel 505 8426
e-post kaie.toobal@torivald.ee. ○

Uuest aastast muutub lasteaia kohatasu

HERVE MERIVALD

HARIDUSNÕUNIK

Tori Vallavolikogu poolt vastuvõetud uue määruse kohaselt hakkab järgmise aasta 1. jaanuarist kõigis valla lasteaedades kehtima ühetaoline lapsevanema poolt makstav kohatasu, milleks on 8% jooksva kalendriaasta Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammäärast. Selle aasta palga alammäär ehk miinimumpalk on 540 eurot. Samuti hakkavad kõik Tori valla sissekirjutusega pered saama 50% soodustust teise lasteaias käiva lapse eest, kolme ja iga järgneva lapse puhul on lapsevanem osalustasu maksmisest vabastatud. Edaspidi ei ole osalustasu vaja maksta suvekuude (juuni, juuli, august) eest, kui vanem on lasteaia direktorile hiljemalt 10. maiks esitanud kirjaliku avalduse, sooviga nimetatud perioodil kas üheks või mitmeks kuuks lasteasutuse kohta mitte kasutada. Seoses lasteaia kohatasu muutmisega on vallavalitsus uuendanud ja ühtlustanud ka lasteaia vastuvõtu korda. Mõlemad määrused on leitavad valla kodulehelt ja Riigi Teatajast. ○

Tori Valla Raamatukogu haru- raamatukogude lahtiolekuajad alates septembrikuust

Are raamatukogu on lahti:
T ja N kell 8.30–10.30 Are koolis; kell 11–18 Are teenuskeskuses;
K ja R kell 8.30–14.00 Are koolis; kell 15–18 Are teenuskeskuses;
L kell 10–14 Are teenuskeskuses.

Sauga raamatukogu on lahti:
T–R kell 11–18;
L kell 10–14.

Sindi raamatukogu on lahti:
E kell 11–18;
T–R kell 10–17;
L kell 10–14.

Suigu raamatukogu on lahti:
T–R kell 11–17;
L kell 10–14.

Tori raamatukogu on lahti:
T–R kell 11–18;
L kell 10–14.

Urge raamatukogu on lahti:
E ja K kell 13–18.

**Tammiste välisteeninduspunkt Tammiste
lasteaias on lahti:**
N kell 13–18.

**Kõik raamatukogud on iga kuu viimasel
reedel suletud.**

VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

17. juulil

1. Kinnitada riigihanke „Tori aleviku bussijaamaala ja jalgte ehitus“ edukaks ja kvalifitseerituks Santeks Masinad OÜ pak-kumus 184 644,55 eurot (lisan-dub käibemaks).
2. Tunnistada väikehanke „OJV teenus Tori aleviku bussijaamaala ja jalgte ehitusel“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks OÜ Tarindiprof pak-kumus 2920,00 eurot (lisan-dub käibemaks).
3. Väljastada neljad projekteerimistingimused, s.h Selja külas Kuiaru ja Niimiste sigala kin-nistute saetööstuse hoonete püstitamiseks.
4. Anda välja ehitusluba Eametsa külas Allika tee päike-seelektrijaama rajamiseks.
5. Anda välja kaks kasutus-luba üksikelamute kasutusele võtmiseks.
6. Anda nõusolek Eametsa külas asuva Tori vallale kuuluva kinnistu (Mägra tee kü) koorma-miseks isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks maakaabli paigaldamiseks.
7. Anda nõusolek Sindi linnas asuvate Tori vallale kuuluvate kinnistute koormamiseks isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks Sindi laululavale elektri-ühenduse tagamiseks.
8. Nõustuda Eametsa külas asuva Lennujaama tee katastri-üksuse jagamisega, et saaks val-lale kuuluvast teest osa üle anda riigile.
9. Võtta vastu määrus „Haridus-asutuse direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord“.
24. juulil
1. Kehtestada Nurme külas Tammetõru tee 12 kinnistu detailplaneering.
2. Kehtestada Nurme külas Kukerpuu tee 1 ja Kukerpuu tee 2 kinnistute detailplaneering.
3. Väljastada kahed projekteerimistingimused, s.h Urge külas Tallinn-Lelle-Pärnu 124,5-135,8 km kinnistule raudtee ülekäigu-koha rajamiseks.
4. Anda välja ehitusluba üksik-elamu lammutamiseks.
5. Muuta Tori Vallavalitsuse 20.02.2019 korraldust nr 156 „Sundvalduse seadmine“.
6. Anda nõusolek Sindi linnas asuva Tori vallale kuuluva ala (Pärnu mnt L4 katastriüksus) koormamiseks isikliku kasutus-õigusega Elektrilevi OÜ kasuks maakaabelliini ehitamiseks.
7. Lugeda korraldatud jäät-meveoga mittelitunuks kaks kinnistut, mida kasutatakse vaid suvekuudel.
8. Kinnitada kahe 2018. aasta hajaasutuse programmist rahas-tatud projekti lõpparuanded ja maksta välja toetus.
9. Algatada pärimismenetlus.
10. Eraldada MTÜ-le Pärnumaa Lasterikkad toetust 100 eurot Pärnumaa suurperepäeva tarbeks.
11. Keelduda ühele isikule sot-siaaeluruumi üürile andmisest.
12. Anda välja korraldus kahju hüvitamise kohta.
13. Nõustuda Elektrilevi ette-pane-kuga ning edaspidiselt hakata valla kinnistutele isiklike kasutusõiguste seadmiste asemel seadma sundvaldusi.

30. juulil

1. Välja anda korraldus 2019. aasta hajaasutuse programmi esitatud projektide rahastamise kohta.

2. Tunnistada riigihange „Kondiitritoodete ostmine Tori valla haridusasutustele“ nurju-nuks, kuna ei esitatud ühtegi pak-kumust.

3. Nõustuda riigimaantee nr 59 Pärnu-Tori km 16,0-21,0 lõigu rekonstrueerimise eelprojekti keskkonnamõju eelhindangu ja Maanteeameti otsuse eelnõuga „Riigitee nr 59 Pärnu-Tori km 20,800 asuva Tori silla ehituse põhiprojektiga kavandavate tegevuste keskkonnamõjude hin-damise algatamine“.

4. Anda välja neli ehitusluba, s.h Selja külas Niimiste sigala kinnistule emistesigala, poegi-missigala, söödaköök-katlamaja ja tapamaja lammutamiseks.

5. Anda välja viis kasutusluba, s.h Urge külas päikeseelektri-jaama kasutusele võtmiseks.

6. Suurendada 2019/20 õppe-aastal Sauga Põhikooli 4. klassi õpilaste arvu 25 õpila-seni ja 6. klassi õpilaste arvu 27 õpilase-ni.

7. Anda välja korraldused ühe lapse lapsehoiuteenuse kohatasu rahastamiseks ja ühe lapse lapse-hoiuteenuse kohatasu rahasta-mise pikendamiseks.

7. augustil

1. Anda välja kaks kasutus-luba, s.h Tori alevikus Virula tn 11 kinnistul staadioni kasutusele võtmiseks.

2. Korraldada lihthankemenet-lusega riigihange „Sindi postkon-tori hoone ümberehitamine raamatukogu-ks“ ja kinnitada hanke alusdokumendid.

3. Korraldada avatud hanke-menetlusega riigihange „Tori valla teede kruusakatete uuenda-mine 2019“ ja kinnitada hanke

alusdokumendid.

4. Kinnitada hajaasutuse prog-rammist 2018 rahastatud pro-jekti lõpparuanne ja maksta välja toetus.

5. Anda MTÜ-le JLME luba Jõesuu krossirajal 10. augustil läbi viia spordivõistlus.

6. Anda orienteerumisklu-bile West luba Tori-Randi-välja piirkonnas 12. septemb-ril läbi viia RMK Pärnumaa orienteerumiseljapäevak.

7. Eraldada reservfondist 6432 eurot Sindi Lasteaia oota-matute kulude katteks ja 3330 eurot Tammiste Lasteaia ootama-tute kulude katteks.

8. Väljastada kolmed projekteerimistingimused.

9. Anda välja kaks ehitusluba.

10. Anda välja kolm kasutusluba.

11. Anda nõusolek Kiisa külas asuva 4,47 ha suuruse maaüksuse ja Urge külas asuva 23,32 ha suu-ruse maaüksuse riigi omandisse jätmiseks.

12. Nõustuda Tori alevikus asu-vate Mõisa põld ja Mõisa mets katastriüksuste jagamisega ning Randivälja külas asuvate Kargas-soo põld ja Kingu katastriüksuste jagamisega.

13. Tunnistada kehtetuks Sauga Vallavalitsuse 09.10.2000 kor-raldus nr 212 „Rütavere külas Roland Gaborile vaba metsamaa erastamine“.

14. Keelduda kahele isikule sot-siaaeluruumi üürile andmisest.

15. Pikendada ühe isikuga sot-siaaeluruumi üürilepingut.

16. Tunnistada kehtetuks Tori Vallavalitsuse 10.07.2019 kor-raldus nr 533 „Eluruumi üürile-pingu sõlmimine“. ○

HAJAASUSTUSES OLEVATE TALUMAJADE OMANIKUD!

Palun kontrollige, kas Teile kuuluvad hooned on ehitisregistrisse kantud. Ehitiste kannet ehitisregistris saab kontrollida veebilehelt www.ehr.ee.

Juhul, kui olete avastanud, et Teie hooned ei ole ehitisregistrisse kantud, või kui Teil puudub võimalus seda ehitis-registrist kontrollida, palun võtke ühendust valla ehitusnõuniku või ehitusspetsialistidega.

Tori vallas on umbes 80 hajaasutuses olevat majapidamist, mis on vanad talukohad ja mille hooneid ei ole ehitis-registrisse kantud. Ehitisregistris mittekajastumine ei tähenda alati, et hoone on ehitatud ebaseaduslikult. Vanade talumajade omanikel ei pruukinudki olla kohustust elamut varasemalt tegutsenud hooneregistris arvele võtta. Seega tuleb üles leida vanad projektid, ehitusload, inventariseerimise aktid, riikliku vastuvõtukomisjoni aktid, maa tagastamise või erastamise dokumendid vms, mis tõendaks hoone seaduslikkust. Vajadusel saab vallavalitsusest abi arhiivist dokumentide väljanõudmisel. Kui on olemas omandidokumendid, kuid puuduvad hoonete joonised, siis tuleb hooned mõõdistada. Mõõdistuse saab tellida spetsialistilt, aga selle võib ka ise teha.

1. jaanuariks 2020 tuleb korrastada riiklik ehitisregister, kuhu peavad olema kantud kõik üle 20 m² ehitisealuse pinnaga hooned.

Vastuvõtuajad Sauga teenuskeskuses teisipäeviti kell 13.00-16.30 ja neljapäeviti kell 9.00-12.00.
Ehitusnõunik Merike Raudsepp, tel 5556 0275, e-post merike.raudsepp@torivald.ee
Ehitusspetsialist Mairis Karus, tel 5551 0654, e-post mairis.karus@torivald.ee
Ehitusspetsialist Kristina Lüüdik, tel 442 0718, e-post kristina.luudik@torivald.ee

Ehitisregistri kommentaar seoses andmete korrastamise nõudega 1. jaanuariks 2020

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI
EHITISREGISTRITALITUS

Meiega on ühendust võtnud kodanikud, kes on saanud kirju või lugenud artikleid, mis räägivad riiklikest trahvidest, mis ähvar-davad inimesi, kui neile kuuluvate ehitiste andmed ei ole ehitis-registris korrastatud 1. jaanuariks 2020 või on selleks tähtjaks puudu ehitise kasutusluba.

Kahjuks on vähemalt osa neist kirjutistest otseselt eksitavad ja suunatud ainult oma teenuse müümisele. Paika peab see, et „Ehitusseadustiku ja planeerimiseaduse rakendamise seaduse“ §26 järgi korrastatakse ehitisregistri andmed 2020. aasta 1. jaanuariks. §26 sätestab ka, et korrastamise käigus kantakse ehitisregistrisse sinna seni kandmata hooned, nende ehitisealune pind ja koordinaadid.

Väidetav 500-eurone trahv (mõnikord esitatud viitega riigilõivu-seadusele) selle eest, et andmed ei ole ehitisregistrisse kantud, ei toetu ühelegi riiklikule haldusaktile. Riigilõivuseaduse § 3316 kohaselt võetakse enne ehitusseadustiku jõustumist ebaseadus-likult ehitatud ehitise registrisse kandmise eest riigilõivu 500 eurot (ehitusseadustik jõustus 2015. aasta 1. juulil). Juhime tähe-

lepanu, et see riigilõiv kohaldub ainult ebaseaduslikele ehitistele. Ehitise andmete puudumine ehitisregistrist ei tähenda tingimata, et ehitis on ebaseaduslik. Ebaseaduslik on ehitis, mis ehitati ilma ehitusloata olukorras, kus loa olemasolu on nõutav (tasub tähele panna, et näiteks enne 1995. aasta 22. juulit valdavalt seda nõuet ei eksisteerinud).

Ei pea paika ka väide, et riik nõuab kõigile hoonetele kasutus-lube alates 1. jaanuarist 2020. Kasutusloa vajadus on sätestatud ehitusseadustikus, 1. jaanuarist 2020 kasutuslubade käsitlemise kord ei muutu.

Ehitisregistri korrektsed andmed on hädavajalikud näiteks hoonete ohutuse hindamiseks ja selleks, et langetada õigeid otsu-seid kütte-, vee- või kanalisatsioonitrasside rajamisel või prügiveo korraldamisel. Ka selleks, et kiirendada ehitustegevust ja vähen-dada sellest tulenevat ebamugavust (nagu pikalt suletud teed või lõhutud taristu). Niisamuti hoonete ostu-müügi tehingutes informatsiooni kogumiseks. Seetõttu on andmete korrastamine registris väga oodatud. Kuid riik ei ole andmete korrektsuse nõude tagamiseks ette näinud rahalisi sanktsioone. ○

Vallavalitsus ootab tunnustamissetpanekuid

Tori vallavalitsus ootab taotlusi valla kodanike ja ettevõtete tunnustamiseks.

Tori valla aukodaniku kandidaatide kohta võivad ettepanekuid teha volikogu liikmed, vallavalitsus ja vallavanem. Vähemalt kahekümne allkirjaga on õigus ettepanek esitada vallakodanikel, valla hallatavatel asutustel, vallas tegutsevatel ettevõtetel, liitudel, seltsidel, seltsingutel ja klubidel.

Ettepanekuid aasta ettevõtte aunimetuse kandidaatide kohta võivad esitada volikogu ja vallavalitsuse liikmed. Kõik füüsilised ja juriidilised isikud võivad esitada kandidaate järgmiste aunimetuste omistamiseks: aasta tegija (füüsiline või juriidiline isik või kollektiiv), aasta noor (noor vanuses 7-26 eluaastat või vallas tegutsev noortekollektiiv), aasta haridustöötaja (lasteaia-, üldhariduskooli või huvikooli õpetaja, treener, noorsootöötaja, tugiteenuste osutaja või haridusasutuse juht), aasta sotsiaalvaldkonna edendaja, aasta kultuuriedendaja (füüsiline isik või kollektiiv), aasta sportlane (üksikisik või võistkond), aasta spordiedendaja.

Ettepanekud koos põhjendusega palume esitada kirjalikult valla kantseleisse hiljemalt 15. septembriks (aasta haridustöötaja puhul on tähtaeg 1. september) e-posti aadressil tori@torivald.ee või postiaadressil Pärnu mnt 12, Sindi, Tori vald, 86705 Pärnu maakond.

Rohkem infot valla kodulehel www.torivald.ee või Katriina Vaabel, tel 5866 6327, e-post katriina.vaabel@torivald.ee.

Keskkonnainvesteeringute keskuse toetus korteriühistutele

30. septembrini saavad korteriühistud keskkonnainvesteeringute keskusest (KIK) taotleda toetust biomassil või fossiilkütustel töötava või elektrikütet kasutava kütteseadme asendamiseks taastuvat kütust kasutava seadmega. Samuti saab toetust maja ühendamiseks kaugküttesüsteemiga. Toetuse eesmärk on vähendada energeetika negatiivset keskkonnamõju ja panustada majanduslikule kokkuhoiule.

Toetust saab taotleda:

- biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks biomassil töötava katelseadmega,
- biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks mõne teise taastuvkütuse lahendusega,
- fossiilset kütust kasutava küttesüsteemi (v.a maagaas) asendamiseks taastuvkütuse lahendusega,
- biomassil või fossiilsel kütusel töötava küttesüsteemi asendamiseks kaugküttevõrguga. Viimasel juhul võib projekti maksumuses lisada hoonesisesed küttesüsteemiga seotud tööd, teiste variantide puhul ei ole see võimalik. Kaugküttevõrguga liitumine on üks parimaid võimalikke lahendusi keskkonnakaitselistest aspektidest vaadelduna ja ühtlasi panustab kaugküttevõrkude jätkusuutlikkusse.

Toetust saavad taotleda korteriühistud, kelle maja on ehitatud enne 1. jaanuari 2010. Toetuse taotlemisel peab omaosalus olema 50% projekti abikõlblike kulude maksumusest. Vooru eelarve on 500 000 eurot.

Taotluste esitamine toimub **1. augustist 30. septembrini** andmesüsteemi KIKAS kaudu. **Täpsem info KIKi kodulehel <https://kik.ee> või projektikoordinaator Piret Sepäl piret.sepp@kik.ee, 627 4321).**

Toetust jagatakse riigisisesel keskkonnaprogrammi atmosfääriõhu kaitse programmist. Toetuse töötas välja keskkonnaministeerium. ○

Koolitee alustamise toetus

Tori vald maksab esimesse klassi minevatele lastele koolitee alustamise toetust. Toetust makstakse esimesse klassi astuva lapse vanema või lapse seadusliku esindaja vormikohase taotluse alusel. Toetus määratakse juhul, kui lapse elukoha andmed rahvastikuregistris on esimesse klassi astumise aasta 1. augusti seisuga Tori vallas.

Taotlusi hakatakse menetlema pärast 1. augustit ja väljamakseid tehakse jooksvalt vastavalt laekunud avaldustele. Esimesse klassi mineva lapse toetuse suurus on 100 eurot lapse kohta.

Toetust on võimalik taotleda lapse esimesse klassi astumise kalendriaasta lõpuni, taotluse blankett on kättesaadav valla kodulehel: www.torivald.ee/asjaajamisjuhised-ja-blanketid. Taotlused saata e-posti aadressile tori@torivald.ee või liina.lelovaasmaa@torivald.ee, paberkanalil taotlusi võtavad vastu piirkondlikud sotsiaaltöötajad või lastekaitsetöötajad.

Küsimuste korral võib pöörduda lastekaitseõunik Liina Lelov-Aasmaa poole telefonidel 5368 2558 ja 442 0729 või e-posti aadressil: liina.lelovaasmaa@torivald.ee. ○

Tori alevikus toimuvad ulatuslikud ehitustööd

JÜRI PUUST

MAJANDUSOSAKONNA JUHATAJA

Tori aleviku piirides on toimumas järgmised ehitustööd:

Tori aleviku jõe vasakkalda ühisveevärgi ja-kanalisatsiooni I etapi väljaehitus. Tööde teostaja YIT Infra Eesti, orienteeruv tööde lõpetamine september 2019. Vee- ja kanalisatsioonitorustik hakkab ühendama Tori sotsiaal-maja ja Tori rahvamaja. Tööde käigus ehitatakse kaks tuletõrje veevõtu kohta ja renoveeritakse üks olemasolev Tori lasteaia vastas asuv betoonist veehoidla. Liitumispunktid ehitatakse välja ka trasside lähedusse jäävatele hoonestatud erakinnistutele. Erakinnistute sisesed torustike rajamise tööd selle töömahtu ei kuulu;

Tori sotsiaal-maja ja rahvamaja maakütte ehitamine. Tööde teostaja TJ Hooldus OÜ, orienteeruv tööde lõpetamine september 2019. Uue lokaalse küttesüsteemi saavad valla kaks hoonet, mis seni kasutasid elektri- ja puukütet. Hoonetesse rajatakse reguleeritav radiaatorsüsteem ja kulude lihtsamaks arvestamiseks soojusenergia mõõtja. Tori sotsiaal-maja maaküttesüsteemi efektiivsus sõltub hoone välispiirete

soojustamisest, see töö seisab vallal veel ees. Projekti toetab EAS;

Tori-Selja jalg- ja jalgrattatee II osa ehitus. Tööde teostaja AS TREV-2 Grupp, orienteeruv tööde lõpetamine august 2019. Tööde käigus rajatakse ca 2,5 kilomeetrit valgustatud jalg- ja jalgrattateed. Korrastatakse sademeveesüsteem ja hoonestatud erakinnistute mahasõidud. Tööde lõplikul valmimisel saavad kasutajad ohutult liigelda Tori alevikust Selja külla;

Tori aleviku bussijaama ja jalgte ehitus. Tööde teostaja Santeks Masinad OÜ, orienteeruv tööde lõpetamine oktoober 2019. See on ühisprojekt Pärnumaa ühistranspordikeskusega. Vald rajab bussijaama alusplatsi ja kolme bussile vajaliku peatuspaiga, transpordikeskus ehitab bussiootepaviljoni. Olemasolev bussootepaviljon lammutatakse ja toimuvad ka puude raadamis-tööd ning paraneb välisvalgustus.

Selliste suurte vallapoolsete ettevõtmiste taustal on hakanud tegutsema ka hoonestatud erakinnistute omanikud. Eraomandis olev kõrtsihoone on aastaid vajanud maakivist otsaseina toetamist. Külgeintesse on tekkinud ohtlikud praod, mis vajavad likvideerimist. Kirjeldatud tegevust kõrtsihoones rahastab ka muinsuskaitseamet. ○

Suigu lasteaia rekonstrueerimisega tagatakse lastele parim sisekliima

SIGNE RÕNGAS

ABIVALLAVANEM

Tori valla Are piirkonnas on käimas suured ehitustööd – nimelt rekonstrueeritakse Suigu lasteaeda. Seda, et meie lasteaed on seest mõnus ja lapsesõbralik, teavad kohalikud hästi. Aga ka seda, et aeg-ajalt laseb katus läbi ja tuba kipub jahedaks minema. Juba 2016. aastal hakkas vald ette valmistama energიაauditit ja 2017. aastal taotles keskkonnainvesteeringute keskuselt (KIK) lisarahasid, et tagada lastele parim sisekliima. Samal aastal vahetult enne jõule saime vastuse, et KIK toetab projekti 258 352 euro ulatuses. Tol ajal oli lootus, et valla poolt tuleb lisada veidi alla 150 000 euro. Hinnad kujunesid KIKi poolt antud valemite, mitte ehitusettevõtete pakkumise alusel. Täna on koostatud ehitusprojekti, tehtud riigihanked ja töö käib.

Lasteaia rekonstrueerimistööde käigus soojustatakse hoone sokkel, välisseinad ja põõninglagi. Lisaks paigaldatakse soojus-tagastusega tsentraalne ventilatsioonisüsteem ja seadistatakse ümber küttesüsteem

– maja hakkab kütma ainult maaküttepump. Vahetatakse katus, ukseid ja aknad ning paigaldatakse päikesepaneelid. Ehitustööde kogumaksumus on 670 410 eurot, millele lisanduvad omanikujärelevalve, ehitusprojektide ja auditite koostamise kulud. Rekonstrueerimistööd teostab aktsiaselts Eston Ehitus ja omanikujärelevalvet osutav Procula.

Ehitustööd on keeruline teha, kui lapsed samal ajal lasteaias käivad. Lapsed peavad lõuna ajal magama ja ehitaja graafikus püsima. Õnneks on seni kõik meeldivas koostöös sujunud. Suvel on lapsi lasteaias vähem ja liitriühmadena saab lapsi ühte või teise tiiba liigutada.

Rekonstrueerimistööd peavad olema lõpetatud detsembri alguses. See talv peaks meie pisikeste jaoks tulema juba parima võimaliku sisekliimaga, nutikate lahendustega ja energiatõhusas lasteaias. ○

Rekonstrueerimistööd Suigu lasteaias.

Alates 01.09.2019 muutuvad
**SOTSIAALTÖÖ
SPETSIALISTI
VASTUVÕTUAJAD
SAUGA
TEENUSKESKUSES.**

Uued vastuvõtuajad on:

- T kell 13.00–16.30
- N kell 13.00–16.30.

Muudel aegadel kohtumiseks palume aeg kokku leppida tel 5556 2120, Tiina Männik.

Sauga piirkonnas ehitatakse kergliiklusteid

Sauga alevikus ja Urge külas on üheaegselt käimas jalg- ja jalgrattateede ehitus. Sauga alevikku rajatav kergliiklustee algab Jänesselja tänava alguses paiknevast Sauga aleviku bussipeatusest ning kulgeb tanklani. Poolekilomeetrine kaasaegne kergliiklustee ühendab omavahel alevikus paiknevad tööstus- ja teenindusettevõtted, bussipeatused, noortekeskuse, lasteaia, kaupluse ning juba olemasolevad jalg- ja jalgrattateed. Tee valmimisel jääb liikluskorraldus senisega sarnaseks.

Rajatav Urge-Pulli kergliiklustee ühendab omavahel Urge küla, Pulli küla ja Sindi linna ning kergliiklustee äärde jäävad bussi- ja raudteepeatused. Kokku rajatakse 1,8 kilomeetrit jalg- ja jalgrattateed, mis kulgeb Urge raamatukogu juurest Sindi sillani.

Jänesselja tänava jalg- ja jalgrattateede ehitustööde maksumus on koos käibemaksuga 164 650,25 eurot, Urge-Pulli jalg- ja jalgrattateede ehitustööde maksumus 475 466,78 eurot (lisanduvad maade omandamise, isikliku kasutuse õiguse ja sundvalduse seadiste ning maamõõtmiste kulud).

Mõlema objekti ehitustööd teostab aktsiaselts TREF Nord, tööd peavad olema lõpetatud hiljemalt käesoleva aasta 31. oktoobriks. Omanikujärelevalvet teostab osutav Tarindiprof.

Projekte toetab Riigi Tugiteenuste Keskus meetmest „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“.

Info valla kodulehel

www.torivald.ee > Juhtimine > Rahastatud projektid. ○

Marjuliste- seeneliste meelespea

RAIN REINSON

PIIRKONNAPOLITSEINIK

Taas on kätte jõudnud hooaeg, kus marjulised, seenelised ja niisama uudistajad lähevad metsa. Olgu see kodune või võõras mets, eksida võib meist igaüks.

Kui oled metsas, ja ei suuda enam leida koduteed, siis saad ise teha väga palju, et sind leitaks elusa ja tervena:

- Teavita lähedasi metsa minekust!
- Kanna erksaid riideid!
- Kaasa laetud akuga telefon!
- Võimalusel märgista koht, kust metsa sisenesid!
- Häta sattudes helista 112!

Me kõik teame neid nõuandeid, kuid millegipärast neid ei järgi, vaid mõtleme, et meiega midagi ei juhtu. Ole hoolikas ja jõud tagasi koju sama hea tujuga kui metsa minnes. ○

Eakate päeval 01.10 kell 15.00

Sindi sotsiaaltöökeskuses kohtumine Pärnu pimedate ühingu esimehe Silver Pulga ja tema juhtkoera Joosuga.

Silver räägib oma elust-olust, toimetulemisest ja hakkama saamisest pimeduses. Külla on palutud abivallavanem Priit Ruut, kes meeleldi vastab ka küsimustele. Meeleolukat muusikalist vahetust pakuvad Sindi noored bändist Agulipoisid. Info tel 5569 5546

Uued tegevused noorsootöös

ERIKA NÕMM

NOORSOOTÖÖ NÕUNIK

2019. aasta sügisel käivituvad Tori vallas kaks innovaatilist tegevust.

Koostöös Sindi muusikakooliga alustab „SoundWorldi“ mudel, milles osaledes saavad noored hakata ise digitaalselt muusikat looma. Liikmeks võib hakata iga 7-26-aastane soovija, sest tegevuse eesmärk on noortes muusika vastu huvi tekitamine, kasutades tänapäevaseid vahendeid.

„SoundWorld“ on projekt, milles osaledes saavad noored hakata tegelema muusikaga kasutades digitaalseid vahendeid, erinevaid instrumente ja vastavaid tarkvaraprogramme. „SoundWorldi“ peamisteks tegevusväljunditeks on:

- Muusika loomine ise, instrumenti kasutamata. Sellega saavad tegeleda ka noored, kes tunnevad huvi muusikamaailma vastu, kuid kes pilli ei mängi.
- Samuti pole muusikalised eeldused ega oskused vajalikud.
- Pillimängu ning digitaalse maailma koostöö ja võimalused. Instrumenti mängiv noor õpib kasutama erinevaid

programme, mille abil luua muusikat sidudes enda mäng digitaalsete pillidega ja helidemaailmaga.

- Bändi tegemine, kaasates digitaalse maailma võimalusi. Võimalus teha ise digiseadmete abil lugusid, arranžeerimiseid, lisades erinevaid digitaalseid pille jne.

„SoundWorld“ projekti eesmärkideks on:

- noortes huvi tekitamine muusika vastu tänapäevaste vahendite kaudu;
- tutvustada noortele digitaalse maailma ja muusikamaailma kokkupuutepunkte ning võimalusi;
- arendada noorte loovust, omavahelist suhtlemist ning koostööd.

Tori vald on uue omavalitsusena suure pindala ja hajasustusega piirkond. Seega on projekti tegevus planeeritud mobiilse juhendajaga, kes sõidab digivahendite ja muusikainstrumentidega erinevatesse paikadesse kohale (Tori, Sindi, Sauga, Are).

Sauga avatud noortekeskusesse on rajatud **IT-labor**, mis toimib nii tegevusruumina kui ka interaktiivse koostöövõrgustikuna, kus toimuvad loengud, koolitused, erinevad koostööündmused. IT-labori loomise eesmärgiks on kaasata noori, arendada ja kaasajastada nende

mõttemaailma, tekitada huvi edasiõppimiseks ja tõsta kvalifikatsiooni. IT-labori ruumi kaasajastamine kaasaegse IT-tehnika hankimise kaudu võimaldab

algajatel IT-huvilistel rakendada loovust, järjekindlust ja anda baasteadmised. Mõlemad innovaatilised tegevused on välja töötatud Tori noorsootöö koostöögrupi poolt, kuhu kuuluvad valla ametnikud ja spetsialistid: Erika Nõmm, Ester Märss, Merike Teppan-Kolk, Pille Kuusik, Silver Silluta.

Tegevusi rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti noorsootöö keskuse poolt elluviidava Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhoiuvõimalduse parandamine“ kirjeldatud tegevuste raames.

Täpsem info:

Erika Nõmm, tel 515 4337,

e-post erika.nomm@torivald.ee. ☺

 Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

 Eesti
tuleviku heaks

Sauga noortekeskuses on valminud moodne IT-labor.

Sindi Skate'le on oodata kõrgel tasemel sõitjaid

HELLE VENT

 SINDI AVATUD NOORTEKESKUSE
JUHATAJA

Laupäeval, 14. septembril toimub 13. korda Sindi Skate. Registreerimine on kell 12 ja algus kell 13. Aladeks on võistlus trikitõukeratturitele, rulatajatele ja BMX-ratturitele. Demonstratsiooniesinemine on vabariigi parimate BMX-ratturite poolt. Osalustasu 3 eurot läheb heategevuseks, pealtvaatajatele on üritus tasuta. Sindis ehitati kohalike noorte entusiasmiga, omavalitsuse ja noortekeskuse toel skatepark, kus esimene võistlus toimus 2007. aastal. Kui alguses nappis platsil nii elemente kui võistlejaid, siis nüüd on olemas korralik uuendatud rulapark. Juubeliaastaks 2016, kui võistlus oli rahvusvaheline, valmistas firma OnWheels fly box'i ja wertwall'i, renoveeriti obstaakel-quater, sel aastal valmisid uued elemendid spine ja manual pad. Suur tänu vallavalitsusele toetuse eest!

Internetis on märgata suurt huvi meie tänavuse võistluse vastu, mis lubab väita, et tegu on Eesti mastaabis vägagi tasemel võistlusega.

Henri Holland: „Kui rula ja trikitõukeratta jälgimine vajab ehk pisut rohkem teadmisi, siis BMX-võistlusel lendavad sõitjad kõrgele ja kaugele ning just see on pealtvaatajatele kõige atraktiivsem. Ootame ekstreem-sportlaste sõitu jälgima nii noori kui ka

vanemaid inimesi. Viimastel aastatel olemas võõrustanud mitmeid väga kõrgel tasemel sõitjaid, kes on edukalt osalenud maailma mastaabis võistlustel nagu Simple Session, Kuldrula ja Fise Festival. Nii on ka sel aastal oodata väga kõrgel tasemel sõitjaskonda. Ise sain rulasõidu vastu huvi just Kuldrula võistlust vaadates. Seal nägin esmakordselt, mida see ala endast täpsemalt kujutab. Sindi Skate eesmärgiks ongi pakkuda pealtvaatajatele head show'd ja selle kaudu anda noortele sõitjatele vahetu kontakt Eesti parimatega, et äratada noortes huvi

rula, BMX- või trikitõukeratta vastu. Kuna rula- ja BMX-tänavasõit on esmakordselt ka 2020. aastal toimuvate Tokyo olümpiamängude kavas, siis on võimalused sel alal läbi lüüa paremad kui kunagi varem. Ekstreem-sporti suhtutakse tõsisemalt ja uusi rulaparkide rajatakse päris palju.”

Sindi Skate korraldustiim koosneb aktiivsetest noortekeskuse noortest, kõhu eest hoolitseb meie kokandusring Sinklased. Kohal on meie raadioring, fotoring ja tehakse droonivideo. Korda peavad Paikuse politseikooli õppurid. ☺

2018. a Sindi Skate. Foto: Teele Mustallikas.

Valla jahimehed võistlesid meistritiitlile

29. juulil toimusid Rahnoja jahiseltsi Toova laskepaigas valla meistrivõistlused jahilaskmises. Tori valla meistriks krooniti Lembit Mikkelsen poja Lembit Mikkelseini ees, kolmandaks tuli Ardi Aasmaa. Kõik esikolmiku mehed kuuluvad Rahnoja jahiseltsi. Parim tänavune superveteran on Rein Laas.

Valla jahiseltside jahilaskmise karika peale võistles viis jahiseltsi, karika võitis Rahnoja jahiseltsi esindus Are jahimeeste seltsi ja Sauga jahiseltsi ees. Täpsemalt saab tulemustega tutvuda valla kodulehel www.torivald.ee.

Kokku on vallas registreeritud kuus jahiseltsi, neist Tori-Sindi jahiselts tähistas juulis 50. tegutsemisaastat. Palju õnne! ☺

Valla jahimehed võtsid omavahel mõõtu. Foto: Rahnoja jahiselts

Sauga noored tegid mööblit ja laagerdasid Kihnus

REELIKA RÜÜTLI

 SAUGA AVATUD NOORTEKESKUSE
JUHATAJA

Augusti alguses toimus Sauga noortekeskuses pilli-mööblilaager, mille eesmärgiks oli kasutada vanu katkiseid muusikainstrumente ja valmistada neist mööblit. Juhendaja Heini Soobiku abiga valmistasid noored põnevaid lampe, toole ja laudu, et Sauga noortekekeskus näeks hubasem välja. Tegevust jätkus neljaks pikaks päevaks.

Augusti keskpaigas sõitsid noortekeskuse

fotoringi noored Kihnu, et jäädvustada merd ja saare imelist loodust. Pildistamine toimus nii varahommikul kui hilja õhtul. Fotoringi juhendab Danel Rinaldo.

Teiste meie maja ringide hooaeg algab juba 2. septembrist ja esimesel nädalal on nn lahtiste uste päevad, et nii noored kui nende vanemad saaksid ringide tegevustega tutvuda. Sügisest lisandub paar huvitavat ringi, kogu huvitegevuse valikuga saab tutvuda Sauga Musta Maja Facebooki lehel. Kõiki ringe ja nende tegevusi rahastatakse huvihariduse ja -tegevuse täiendava toetuse toel. ☺

Pilli-mööbli laagris osalenud oma kätetööga. Foto: Sauga avatud noortekekeskus

Jõesuu esindus käis Räpinas maapäeval

26.–28. juulil Räpinas toimunud külaliikumise Kodukant 13. maapäevale „Tugev küla - tugev Eesti“ olid kutsutud maakondade aasta külad. Pärnumaa esindus oli paarikümneliikmeline.

Avaunder toimus Räpinas, kus aasta külade esindajad kohtusid vestlusringis meie presidendiga ning kuulutati välja aasta küla, milleks sai Lüübnitsa. Kõik aasta küla nominendid, teiste hulgas ka Jõesuu küla, said kingiks möödunud aastal tiitli

pälvinud Läsna-Loobu küla käsitöökalandri, Suislepa sorti õunapuud, suureformaadilise loodusfoto ning Ave Nahkuri maalitud pispildi. „Suur oli üllatus ja rõõm, kui meid tervitas ja õnnitles abivallavanem Jana Malõh. Aitäh talle!“ kirjeldas emotsiooni Jõesuu küla esindaja Merike Haas.

Eesti külade 13. maapäeva lõputseremonial anti ministritele üle maapäeva manifest ja kuulutati välja järgmine korraldaja. ☺

Naised, tulge kokkutulekule!

VILJA ALAMAA

 ARE NAISELTSI HOOLIVAD
SÜDAMED ESINAINA

Varakevadadel istusid mõtteringis koos mitmed Tori valla naised, leidsime juurde kaaslast ja suhtlesime veelgi suurema hulga naistega ning otsustasime, et oleks aeg valla suur ja tubli naispere kokku kutsuda. Oleme juba parasjagu palju aega ühes vallas elanud, aeg oleks tuttavaks saada ja uudistada, millega tegeletakse, kuidas aega sisustatakse, mis vahvaid toimetamisi tehakse. Esimesest kohtumispäevast saame kindlasti selguse, kuidas meie üritus vastu võetakse, kas ja kuidas edasi.

Kui võtsin ühendust ansambliga Puuluup, oli meeste vastus: „Sellele päevale on nii uhke nimi pandud, et me mitte ei saa tulemata jääda!“ Samuti oli kõigile tuntud ja armastatud teleajakirjanik Anu Välba, kes

oma tugevate juurtega on Toriga seotud, ettepanekut tehes kohe nõus meie üritusega liituma.

Päevakava kohta saavad kõik lugeda kuulutuselt, mina soovin pöörduda kõikide tublide käsitöömeistrite poole. Kui keegi soovib käsitöönäitusel oma töid eksponeerida, olete lahkelt palutud. Samuti ootame pakkumisi naiseltsidelt ja ühendustelt, olge trahid ühendust võtma, teeme koos korraliku ja huvipakkuva näituse.

Pöördun ka suuremate ja väiksemate Tori valla ettevõtjate ja käsitöömeistrite poole, kes valmistavad toodangut, mis peaks huvi pakkuma naistele. Tulge meie üritusele omatehtud head ja paremat kaupa näitama-müüma. Hea naispere! Saame kokku ja teeme esimese kokkusaamise ära, kindlasti leiame kõik juurde sada uut sõpra ja mitusada head mõtet edaspidiseks! ☺

Avatud talude päev oli lustlik ja hariv

GERLIN KÕRE

LASTEKAITSESPETSIALIST

21. juulil toimus viies üle-eestiline avatud talude päev. Eesti Talupidajate Keskliit pakkus võimalust sellest toredast päevast osa saada ka meie valla lastel. Pääkesepaistelisel päevapäeval külastati kahte Pärnumaa talu: Suurekivi talu ja Puusepa mesindustalu.

Suurekivi talus kohtusid lapsed kitsede, küülikute, kalkunite ja kanadega. Laste erilisteks lemmikuteks olid kitsetalad ja küülikud. Talu peremees viis lapsed traktori kärus pikemale ringsõidule, kus lastel oli võimalus näha ka rebaseurgu.

Sealt edasi viis buss Puusepa mesindustalusse, kus pakuti kõhutäiteks maitsvat suppi ja isetehtud vahvlit vaniljega. Seal kohtusid lapsed jooksupartide ja hanedega. Pärastlõunal tutvustati lastele, kuidas mesi tarudest purkidesse jõuab ja näidati, kuidas mesitar seestpoolt välja näeb. Lastel oli võimalus oma silmaga näha ka mesilasema. Kõik lapsed said talust kingituseks kaasa meepurgi, kuhu sisse oli peidetud ehne meekärjetükk.

Päev oli meeleolukas, põnev ja hariv. Ürituse sponsorid Epi talu, Epiim, Everti talu, Briis, Saku Õlletehas, Maheleib hoolitsesid selle eest, et lapsed saaksid päeval süüa ja juua ning ka koju kaasa head ja paremat. ☺

August Pulst 130

TORI MUUSEUM

Koostöös Tori muuseumiga tutvustame igas lehes veidi August Pulsti. 14. jaanuaril täitis tema sünnist 130 aastat. Iga kord käsitleme erinevat teemat või valdkonda.

Kuna August Pulst oli suur kodu-uuri, siis lisaks igasuguste ülestähenduste ja kirjalike materjalide kogumisele pildistas ta ka ise ja kogus fotosid. Väike valik Pulsti fotokogust on üleval valla kodulehel. Väljavõte A. Pulsti kõnest 1969: „... Saksa okupatsiooni ajal ilmus Tori Haridusministeeriumi inspektor, kes leidis, et Torisse pole muuseumi vaja, kogud viidagu Pärnu Muuseumi. Teine inspektor samast minis-

teeriumist Torri sõites võtnud muuseumi fotoaparaadi kaasa.

Kui seda kuulsin, siis nõudsin,

et andku see aparaat välja. Inspektor seletas, et fotoaparaat olla kaduma läinud...“ ○

Väljakaevamised Pullis.

Rohelise Jõemaa VIII suvemängud

ANDRA SÖMER

TORI SPORDIKLUBI

Tänavustel Rohelise Jõemaa suvemängudel, mis leidsid aset 10. augustil Paikuse osavallas, said Tori valla sportlased kokkuvõttes kolmanda koha. Esimeseks tuli kindlalt Põhja-Sakala vald, teiseks Paikuse osavald. Teise ja kolmanda koha vahe oli vaid napp üks punkt. Neljandaks jäi Põhja-Pärnumaa esindus.

Üheksast alast võitis meie vald kaks: kergejõustiku ja juhtkonna mitmevõistluse.

Tori valla esindus:

Kergejõustik (1. koht): Mathelyn

Jaanimäe, Jacklyn Jaanimäe, Jakob Ergezinger, Johannes Ergezinger, Anna Maria Pajuste, Kristel Lusik, Marwin Joseph Virkus, Marten Karjus, Alari Lumberg, Veranika Haas, Andra Sömer, Markko Virkus.

Juhtkonna mitmevõistlus (1. koht): Kaja Rebane, Kandela Õun, Markko Virkus.

Discgolf (2. koht): Meeri Rätsep, Kaja Rebane, Argo Tali, Viljar Rebane, Ahto Saar.

Sulgpall (2. koht): Inga Ohno, Piret Pärnmaa, Janika Virkus.

Pendelteatejooks (3. koht): Anna Maria Pajuste, Kristel Lusik, Jane Lumijõe, Veranika Haas, Jakob

Ergezinger, Johannes Ergezinger, Marwin Joseph Virkus, Marten Karjus.

Jalgratta maastikusõit (3. koht): Renno Räim.

Teatevõistlus (3. koht): Jane Lumijõe, Andra Sömer, Markko Virkus, Marten Karjus.

Võrkpall (4. koht): Siim Ristikivi, Kairi Randmaa, Reidu Ruul, Sten Benström.

Petank (4. koht): Leo Rõõmusaar, Kerttu Puust, Andreas Puust, Jane Lumijõe.

Suur tänu kõikidele võistlejatele!

Fotod Rohelise Jõemaa suvemängudest valla kodulehel

www.torivald.ee. ○

Toris avati uus staadion

KATARIINA VAABEL

KOMMUNIKATSIOONINÕUNIK

7. augustil kogunes suur hulk kohalikke siit- ja sealtpoolt valda Tori alevikku, et avada pidulikult ja sportlikult uus staadion, mille uuendamiseks kulus ideest teostuseni viis aastat. Projekti alustati juba nn väikese Tori valla ajal, kauaoodatud spordiväljakut hakati ehitama tänavu 4. veebruaril.

Avamisel ütlesid tänu sõnad vallavanem Lauri Luur, Tori põhikooli direktor Pille Usin ning Tori spordiklubi ja Tori Põrguliste jalgpallivõistkonna eestvedaja Ahto Saar. Pea kõiki, kes panustasid uue staadioni valmimisele, tänati ka Tori Põrguliste fännisärgiga. Sümbolised väravalöögid löid vallavanem, koolidirektor ja ehitaja, osüühingu Kivipartner esindaja. Pärast avamistseremoniat toimus jalgpalli näidismäng, mille esimesel poolajal võistles Eesti Jalgpalliliidu esinduse vastu Tori noored ning teisel poolajal Tori Põrgulised. Mängu vaheajal võistles publik täpsuslöökidest. Tasavägiselt lõppenud mängule järgnes maitsva tordi söömine ja ilutulestik.

Ahto Saare sõnul on uus staadion kogukonnale märgilise tähendusega. Enne renoveerimist oli spordiväljak ebastandardsete mõõtmetega, amortiseerunud ning halvas seisukorras. Samas kasutasid lisaks koolile platsi erinevas vanuses spordihuvilised, mis näitas suurt vajadust korralike treenimistingi-

muste järele. Abivallavanem Jana Maloh tõi välja, et uuel vallas oli meeldiv kohustus lõpetada eelmise valla algatatud projekt: „Uus, hästitoimiv ja korralik staadion muudab elukeskkonna atraktiivsemaks, hoiab maapiirkonna spordielu, toob rohkem lapsi ja asjaarmastajaid trennidesse ja propageerib tervislikke eluviise. Täname kõiki, kes on projekti õnnestumisele kaasa aidanud!“ Projektiga rekonstrueeriti spordiväljak – rajati drenaaž, ehitati välja jalgpalli- ja korvpalliplatsi valgustus, rajati standardsete mõõtmetega kunstmurukattega jalgpalliväljak ja hoovõturajaga kaugushüppeliivakastid ning kaeti jooksurajad tartaaniga. Rekonstrueerimistööde tulemuseks on kaasaegne mitmeotstarbeline kogukonna spordiväljak, kus saab läbi viia kehalise kasvatuse tunde, spordipäevi, treeninguid ning korraldada võistlusi.

Ehitustööd tegi osüühing Kivipartner, tööde lepingujärgne maksumus oli 572 719,50 eurot, lisatööde maksumus 13 308 eurot. Ehitusjärelvalvet maksumusega 6120 eurot teostas osüühing Procula. Kogusummast on LEADERi rahastus 140 000 eurot. Ehitusprojekti rahastas Eesti Jalgpalliliit. Projekti omaosalus oli kokku 452 147,50 eurot. Kunstmurukattega staadion on kasutamiseks kõigile, kuid jalgratta, tõukeratta, rula ega rulluis-kudega sinna peale minna ei tohi. Jalanõudena tohib kasutada kõike, millel ei ole metalli all. Staadionil ei tohi kasutada tikke ega tulemasinat, süüa päevalilleseemneid ja prügi tuleb enda järelt viia prügikasti. Kasutagem uut staadionit heaperemehelikult ja hoidkem ühist vara!

Rohkem pilte Tori valla kodulehelt www.torivald.ee. ○

Tori noored jalgpallurid võitlushoos. Foto: Ulo Soomets

Tori noormees võitis lauamängu pakendidisaini võistluse

GERLIKA REE

LAUAMÄNGU "MATEMIK" LOOJA

Tori vallas elavad tublid, aktiivsed ja püüdlikud noored! Seda tõestasid suurepäraselt need, kes osalesid juulikuus sotsiaalmeedias välja kuulutatud konkursil „Otsime „Mateemikule“ pakendikunstnikku“.

Konkursiga otsiti lauamängule „Mateemik“ pakendidisaini. Auhinnaks pandi välja 100 eurot, kolm „Mateemiku“ lauamängu ning võitja suu aitas magusaks teha terve kast päris marjadest ja puuviljadest valmistatud suussulavat jäätist Rosenberry. Lisaks läheb Eesti kaubandusvõrku müüki 100 võidudisainiga pakendis mängu.

Finaali pääses kümme tööd, noor pakendikunstnik selgitati välja 11. augustil. Kindla häälendamusega tuli võitjaks Tori

põhikooli 7. klassi minev Keiro Tarn (13).

Auhinda käis üle andmas „Mateemiku“ looja ja arendaja Gerlika Ree. Lauamäng „Mateemik“ on loodud vajadusega rõdeda ja näidata, et matemaatik on võimalik ka mängides õppida. Mäng on mõeldud arvutamise õppimiseks ja õpetamiseks koolides, kodudes ja lasteaiades. Täpselt välja töötatud meetodid aitavad iseseisvalt õppida, mis vähendab oluliselt töölehtede arvu ja annab lastele võimaluse end ise kontrollida. Kodudes ja lasteaiades saab mängu kasutada täpselt nii, kuidas mängijatele vajalik on – õppida liitmist, lahutamist, korrutamist, võrdlemist, ka kirjalikku korrutamist ja jagamist.

Keiro võidutöö on „Mateemiku“ täpselt iseloomustav - disain kujutab kahte figuuri, kus üks tegelane ei tea arvutamisel veel vastuseid, kuid teine tegelane teab vastust: „Mateemiku“ mängimine aitab!“ ○

Presidendiproua Ingrid Rüütli muljed laulu- ja tantsupeost

HILLAR KOHV

Hillar Kohv: Laulu- ja tantsupidu „Minu arm“ on ajalooks saanud. Kas osalesite ise või vaatasite televiisorist? Millised on muljed? Mis meeldis ja mis võinuks teisiti olla? **Ingrid Rüütel:** „Laulupeo eel kuulsin Klassikaraadiost katket intervjuust, kus lugupeetud Hirvo Surva väitis üsna resoluutses toonis, et laulupidu peab olema elitaarne muusikaüritus, mitte rahvapidu. Varustatult niisuguse kontseptsiooniga läksin laulupeole teatava eelarvamuse ja ärevusega. Kui laulupeo programm koosneks vaid kaasaegsetest helikonstruktsioonidest, mis oleks mõistetavad vaid vähestele, kuid ei tekita elamusi ega haara kaasa paljusid, siis poleks see laulupidu. Pealegi läbiks sellisel puhul konkursi vaid teatava muusikalise haridusega valikkoorid. Väikesed maakoored, kellele laulupidu on tugev elujõu allikas ja tähtis osa elust üldse, jääksid kõrvale. Selliseid kontserte võib korraldada palju tahes, kuid laulupidu oleks sellisena määratud väljasuremisele.

Õnneks oli mu mure suuresti liialdatud. Laulupeo kava oli hästi läbi mõeldud ja tasakaalustatud. Oli lihtsama ja keerukama helikeelega laule, kuid ka kaasaegne

muusika oli ilus ja elamuslik. Häid sõnu võiks lausuda palju. Natuke puudu jäi programmis aga oodatud isamaalistest lauludest, mis õnneks osalt lisapaladena ära lauldi. Rahvas laulis kaasa ja nii päädis laulupidu tõelise rahvapeona. Eesti laulupidu kui vaba rahva püha ja võimas eneseväljendus ei jätnud külmaks ka sõbralikke kaasmaalasi ja väliskülalisi. Kindlasti ei tohiks edaspidi lastekoore kõrvale jätta, nagu on soovitatud. Üks üldlaulupeo funktsioone ongi see, et ta seob põlvkondi nii kultuuriliselt kui sotsiaalselt. Lätlased-leedulased võiksid siin pigem meist eeskuju võtta.

Tantsupidu võlus oma värvi-ilu, kujundlikkuse ja siira tantsurõõmuga. Nii rahvatantsud kui -pillilood olid seatud, kuid uusloomingukski olid juured selgesti tunda. Uudne oli näha pererühmi, seda suunda võiks edaspidi veelgi arendada. Eesti folkloorirühmades on mitme põlvkonna koososalus tavaline.

Kui millegi üle nuriseda, siis see oli tantsupeojärgne liigselt venitatud tänamistseremonia, mille vaesed lapsed pidid kergete pluuside väel külma ja vihma käes seistes välja kannatama. Kõik oli ju hästi mõeldud ja idee isenesest

oli ilus, kuid paratamatult tuleb arvestada kõiki asjaolusid. Teine asi, mis paljudele meelehärmi tekitas, oli see, et lauluväljakule ei müüdnud kohapeal piisavalt pileteid. Kuidas edaspidi teha nii, et soovijad pääseksid lauluväljakule, kuid ei tekiks liigseid ümmistusi, see jääb mõtlemissiks tulevaste pidude korraldajatele. On küsitud, milline on laulupidu viie aasta pärast ja hiljem. Arvan, et viie aasta pärast meie elu palju ei muutu ja ei muutu ka laulupidu. Kaugemale ei tahaks ennustada. Hirvo Survale kuuluvad ka sõnad: laulupidu ei ole soovikontsert. Paraku, see on küll soovikontsert, kuigi koosneb eeskätt korraldajate soovidest. Jääb vaid loota, et korraldajad ka edaspidi ei hülgaks rahva ootusi, vaid leiaks ühise keele või vähemalt kompromissi. Enamik eestlasi tuleb laulupeole erilise tunde. Selles on meie ajalugu, põlvkondade side, rahvuseks saamine ja rahvusena püsimine. Laulupidu liidab ja loob ühistunde. Jah, meid on alistatud ja orjastatud, tapetud ja küüditatud, kuid me ei vihka ega tunne alaväärsust. Vastupidi – oleme uhked ja tunneme rõõmu sellest, et elame ja oleme olemas, et meil on oma keel ja kultuur, oma riik, oma laulud, oma laulupüha!“ ○

Paigaldame Aresse mälestuskivi

MÄLESTUSKIVI TOIMKOND

Järg Tori Valla Teatajas 2019. a veebruaris ilmunud meenutustele. Pärivere sovhoosi eellaseks loetakse Pärivere riigimõisa, mis tekitati 1940. aastal Hanseni talu varadest. 1944. aastal liideti juurde Are valla Luha talu varad ja 1945. aastal nimetati see Pärivere sovhoosiks. Seega täitub 2020. aastal sovhoosi loomisest 75 aastat. 1960.-1970. aastatel sundliidetud majandite arvelt sai põllumaa pinnaks 4600 hektarit. Siitkandi põllumaa on väheviljakas, liigniiske ja raske savimuld. Töö sellistel muldadel on eriti raske ja suurt saaki loota pole. Vanad talumehed ütlesid, et meie maad on sellised – kümme aastat

külvad ja kolm aastat lõikad. See sundis majandit otsima toimetulemiseks muid sissetulekuallikaid. Tootmissuunaks võeti loomakasvatuse – aretati ja säilitati eesti maakarja tõugu lehma, eesti peekonsigu, eesti mustakirju veist ja Tori hobust. Kõigil neil aastatel näeme Pärivere rahva rasket tööd liigniisketel põldudel. Puudus põllutehnika, söödavarumine käis vaid füüsilise jõu abil. Kui tulid heinapressid, pidi need 20-kilogrammised pakid tõstma kõrgetele veokitele, lüpsjad tõstsid 20-kiloseid piimakanne kõrgetesse piimapaakidesse, traktorid olid amortisaatoriteta, remondivõimalused olematud. Kuid inimesed olid visad – tublid naised-mehed olid alati rõõmsameelsed, teotahelised, neil

oli kindlustunne, et nad tulevad oma eluga toime ja annavad oma järglastele edasi parema elukeskkonna. Kõik see võimaldas majandil lisaraha teenida – ehitati teid, arendati välja Pärivere keskus ja kaunis Are alevik, parandati tööliste elutingimusi ja arendati sotsiaalsfääri. Pärivere sovhoos oli heal järjel kuni lõpuni. Selline majand tegutses 48 aastat, sellest 32 aastat juhtis Pärivere sovhoosi Mihkel Kallaste, kes suunas tootmist, arengut, tegi valikuid ning viis koos juhtkonnaga ellu sihid ja eesmärgid.

Meenutamaks seda ajastut on plaan Pärivere keskuse juurde püstitada mälestuskivi, mis oleks tänukiviks Pärivere sovhoosi ajal töötanud ja elanud inimestele. Mälestuskivi paigaldamist korraldab kiviraider-sulptor Ülo Kirt. Juulis tegime kahe meetri kõrgusele ja üle kuue tonni kaaluvalle maakivile aluse, augustis toime kivi kohale ja paigaldasime. Veel oleks vaja paigaldada mälestusplaat, aga see sõltub juba annetatjast. Seega on abiks iga euro. Algatust on võimalik toetada, kandes annetuse Tori Vallavalitsuse kontole EE642200001120160667, selgituseks – Pärivere mälestuskivi toetuseks.

Ootame rohkelt heldeid annetajaid! ○

Mälestuskivi paigaldamine.

28. septembril üle-eestilise ürituse „Maal elamise päev“

raames toimub Are huvikeskuses NUNNUKONKURSS

ning kodune

TOIDU- JA AIASAADUSTE TURG.

Palun kõigil huvilistel, kel kasvab aias toredaid ja põnevaid nunnukandidaate või kes soovivad tulla turule oma saadusi müüma, võtke ühendust Viljaga tel 5105498 või kirjutada arehuvikeskus@torivald.ee.

CORPORE KARATEHOOAEG ALGAB
03.09.2019

Treeningud toimuvad
Pärnu bussipargis
Mere tn 7

5-7 a teispäeviti ja neljapäeviti kell 17
vanusele 8+ teispäeviti, neljapäeviti ja
pühapäeviti kell 17

TULE LIITU MEIEGA!
Info: www.corporekarate.eu
Tel: 5340 2002; 5335 9536

tehnoülevaatus

Lauka tee 6, Sauga
Avatud: E-R 8-18, L 8-15
Telefon: 443 6990
protechno.ee/sauga

Tisleritööd,
eritellimused täispuidust:
trepid, mööbel, köögimööbel, uksed, aknad, saunad. Tehtud töödest pildid FB ja www.rajy.ee.
Kontakt: info@rajy.ee, 522 6105, 5667 9441.

SÜNDMUSTE KALENDER

Reedel, 30. augustil

Kell 21 Sauga noortekeskuse taga ÖÖKINO, film „Johannes Pääsukese tõeline elu“. Avatud noortekohvik.

Laupäeval, 31. augustil

Kell 12 SINDI SELTSIMAJA ees pargis tasuta suvemuusika kontsert. Esineb Sindi muusikakool.

Kell 12 TORI KIRIKUS pidulik tänujumalateenistus, mis on pühendatud Vene vägede lahkumise 25. aastapäevale. Järgneb pargide ja lillede asetamine ratsamonumendi jalamile ning koosviibimine kohvilauas.

Teisipäeval, 3. septembril

Kell 18 Are teenuskeskuses TORI VALLA ARENGUTE ARUTELU. Vallakodanikega kohtuvad vallavanem ja valdkondade juhid.

Kolmapäeval, 4. septembril

Kell 18 Tori rahvamajas TORI VALLA ARENGUTE ARUTELU. Vallakodanikega kohtuvad vallavanem ja valdkondade juhid.

Neljapäeval, 5. septembril

Kell 14 SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSES helkurite valmistamise õpituba. Õpime valmistama dekoratiivseid, praktilisi aksessuaare. Isevalmistatud helkurid ei asenda päris helkurit! Osalustasu 2 eurot. Osalemissoovist palun teada anda tel 5569 5546.

Kell 18 Sindi seltsimajas TORI VALLA ARENGUTE ARUTELU. Vallakodanikega kohtuvad vallavanem ja valdkondade juhid.

Laupäeval, 7. septembril

kell 11 Tori aleviku discgolfi pargis TORI VALLA LAHTISED MEISTRIVÕISTLUSED DISCGOLFIS. Rohkem infot www.torivald.ee või telefonil 5198 8327 (Ahto Saar).

Pühapäeval, 8. septembril

Kell 10 tervisespordisarja TERVE TORI 2019 jalgrattamatk. Start Tori põhikooli juurest, eelregistreerimine 6. septembrini tel 5691 0009 või tori.sportiklubi@gmail.com.

Laupäeval, 14. septembril

Kell 12 Sindi Skate 2019.

Pühapäeval, 15. septembril

Kell 10 tervisespordisarja TERVE TORI 2019 tervise töötuba Tori põhikooli võimlas. Eelregistreerimine 13. septembrini tel 5691 0009 või tori.sportiklubi@gmail.com.

Pühapäeval, 22. septembril

Kell 11 Are huvikeskuses TORI VALLA NAISTE KOKKUTULEK. Päeva juhib Anu Välba.

Esmaspäeval, 23. septembril

Kell 16 Sindi seltsimajas kogukonnapäev „Koostegemise jõud“, kõik Tori valla inimesed on oodatud kaasa rääkima ja mõtlema, kuidas üheskoos oma kodukant turvalisemaks muuta.

Teisipäeval, 24. septembril

Kell 15 SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSES liiklusohutuse koolitus. Teemaks ohutu liiklemine pimedal ajal nii jalgsi, rulaatori, ratastooli kui rattaga.

Laupäeval, 28. septembril

Kell 11-16 MAAL ELAMISE PÄEV. Kõik valla rahvamajas, noortekeskused, spordiasutused ja vallavalitsus pakuvad külastajatele põnevat programmi. Lisainfo peagi valla kodulehel ja infotahvlitel.

Teisipäeval, 1. oktoobril

Kell 15 SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSES kohtumine Pärnu pimedate ühingu esimehe Silver Pulga ja tema juhtkoera Joosuga. Küsimustele vastab abivallavanem Priit Ruut.

Vaata lisa www.torivald.ee/kalender

12. septembril
14.30-16.30

Sindi Seltsimajas

Eesti-soome
jalatseivabriku
naturaalnahaast
sügis- ja
talveljalaste
müük.

Head hinnad!

A- Tekstiil OÜ
Pärnu mnt 50, SINDI, korraldab 9.-13. septembril
SUURE TEKSTIILITOODETE LAOMÜÜGI.

Padjapüürid alates 1.50 EUR, padjad alates 3 EUR,
kattemadratsid alates 19.90.

Oleme avatud kell 10.00- 17.00

Väljume iga päev
Kontserdimaja juurest
jõeäärsest promenaadilt
aadressil Lai 2 Pärnu.

Pilet 10 eurot.
Võimalus tellida laev
privaatseteks
tähtpäevadeks nagu
sünnipäevad, pulmad jne.
Rohkem infot väljumiste ja
hindade kohta kodulehel
parnucruises.ee,
Facebookist Pärnu Cruises
või tel. 56373153.

Kohtumiseni Pärnus!

**Meeldejäädav
laevasõidud
Pärnu jõel
ja lähel.**

Tori sotsiaalajas

INGLISE KEEL
TAASALUSTAJATELE

alates 11.09
kolmapäeviti kell
17.00.

Õpetaja Eelika Lüll
ootab endisi ja uusi
õpilasi.

Hind 5 eurot ak tund.

INGLISE KEEL
EDASIJÕUDNUTELE

Alates 9.09
esmaspäeviti kell
18.00.

Täpsem info
osavõtnutele meilile.

Õpetaja Tiina
Saamot, Õpi- ja
Keelekeskus OÜ

Liitumissoovist palun
teatada:

[opijakeelekeskus@
gmail.com](mailto:opijakeelekeskus@gmail.com) või
511 6235.

Ave Aaslaid
tel 529 7216

ROOSTEKAITSE KESKUS

SINU AUTO KINDEL KORROSIOONI KAITSE!

KROWN **DINITROL** **Tuff-Kote Dinitrol**

protsessi käigus töödeldakse:

- Ukse- ja aknamehhanismid
- Uste hinged ja ukseelukud
- Kere keevisõblused ja liitmikud
- Elektriühendused ja akujuhtmed
- Esikapoti sisepinnad
- Amortisaatorite kinnituspinnad
- Esipõrkeruuga kinnitused
- Veermiku detailid
- Esitiibade sisepinnad
- Uste sisepinnad
- Tankimisluugi kinnitused
- Ukseliistud
- Pagasiruumi hinged ja lukustid
- Tagaluugi sisepinnad
- Kütusepaagi kinnitused ja torustik
- Tagatiibade sisepinnad
- Rattakoopad ja sisemised tiivääred

SAVI TN. 36 PÄRNU
TELEFON: 4440018
INFO@ROOSTEKAITSEKESKUS.EE
WWW.ROOSTEKAITSEKESKUS.EE

TORI
SOTSIAALMAJAS
**TERVISE-
VÕIMLEMINE**

alates
3. septembrist
igal teisipäeval
kell 10.

Juhendab
Sirje Soovik

SAUGA KERAAMIKA KODA

Oodatud on kõik valla elanikud (nii lapsed, noored kui täiskasvanud).
Juhendaja Aita Tamm.

Töötoad esialgse plaani järgi (ajad võivad vastavalt osalejate soovidele muutuda):

T kell 13-15 ja 18-20 täiskasvanud, noored, lapsed
K kell 15-17 Sauga noortekeskuse noored
P kell 14-16 täiskasvanud, noored, lapsed

Töötoa (kestus 2h) esialgne maksumus 7 eurot.
Sauga noortekeskuse kaudu registreerunud noortele on töötuba tasuta.

Eelregistreerimine: aitatamm@hotmail.com

JOHANNES TASUTA

PÄÄSUKES

tõeline elu

Lisainfo:
noortekeskuse
facebookist

Noortekohvik

Vihmase ilma korral toimub filmi vaatamine sees

SINDI NOORTEKESKUSE ÜRITUS

SINDI SKATE 2019

14. SEPTEMBER
@ SINDI SKATEPARK

**RULA,
TÕUKERATAS &
BMX**

REGISTREERIMINE: 12:00
VOISTLUS: 13:00

OSALUSTASU: 3€
(KOOLITUD SUMMA
LÄHEB HEATEGEVUSEKS)

Logos at the bottom: McDonald's, Kuhu, Pajot, a red circle logo, a checkered flag logo, a BA logo, Hollandfilms, and a logo with the text 'WE ARE RIDERS'.

Terve Tori 2019

Tervisespordisari

8.09 JALGRATTAMATK

- Start kell 10 Tori kooli juurest.
- Kolme päeva jalgrattamatk kuldse marssmuudli
- Tori - Levi - Rätsepa - Joensuu - Muraka - Selja (25 km).
- Kaasa väike einne ja ilmala vastav riietus.
- EELREGISTREERIMINE 6. septembrini.

15.09 TERVISE TÖÖTUBA

- Alguse kell 10 Tori Põhikooli võimlas.
- Mirko Miilits kõneleb tervistuskult tootumiseast ja treenimisest.
- Selja mugav sportlik riietus ja vahetusjalatsid.
- EELREGISTREERIMINE 13. septembrini.

Täpsem info ja registreerimine: Tori Spordiklubi facebooki lehel, telefonil 5691 0009 või tori.spordiklubi@gmail.com

Tori Vallavalitsus

Tori Spordiklubi

päeva juhib
Tori juurutega telegajakirjanik
ja saatejuht Anu Välba

Konrad Mihkel Wasidlow	14.06.2019
Ruudi Mäenurm	07.07.2019
Riven Liiv	14.07.2019
Rinell Press	16.07.2019